11/06/2020

Βαρθολομαίος Α’: Ο αγιόφιλος Οικουμενικός Πατριάρχης

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Λιτά εορτάζει τα Ονομαστήρια φέτος ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, καθώς η πανδημία του covid-19 και τα μέτρα προστασίας που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση του, έχουν μεταβάλει σε μεγάλο βαθμό την καθημερινότητα, αλλάζοντας προς το παρόν συνήθειες και παραδόσεις οι οποίες θεωρούνταν μέχρι χθες δεδομένες.

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Ο Παναγιώτατος χοροστάτησε στη χθεσινή ακολουθία του Εσπερινού για τη Σύναξη της Υπεραγίας Θεοτόκου “ΆξιόνΕστιν”, και για την εορτή της μνήμης των Αγίων Αποστόλων Βαρθολομαίου και Βαρνάβα, ενώ σήμερα τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου.

Στο τέλος του Μ. Εσπερινού, χθες, ο Οικουμενικός Πατριάρχης τέλεσε τρισάγιο στη μνήμη του Διδασκάλου του Γένους Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανού του Ιμβρίου (1772 – 1851), του οποίου φέρει το όνομα.

Ο Αγιόφιλος Πατριάρχης

Η οικουμένη γνωρίζει τις ιδιαίτερες ευαισθησίες που έχει επιδείξει κατά καιρούς ο Παναγιώτατος τόσο σε κρίσιμα εκκλησιαστικά ζητήματα, όσο και σε διάφορα κοινωνικά θέματα. Γνωστός είναι μάλιστα και για τις προσπάθειες που καταβάλει διαρκώς να ευαισθητοποιήσει τους ανθρώπους στη μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος, αποσπώντας από την διεθνή κοινή γνώμη τον τίτλο του «πράσινου Πατριάρχη».

Σήμερα όμως θα σας παρουσιάσουμε και μια άλλη πτυχή του Οικουμενικού Πατριάρχη. Αυτή του αγιόφιλου. Επί της Πατριάρχη τους, δηλαδή από την ημέρα της ενθρόνισης του (2/11/1991) μέχρι και σήμερα, έχει αναγνωριστεί επίσημα και καταγραφεί μέσα από Κανονικές και Συνοδικές αποφάσεις στις Αγιολογικές δέλτους της Ορθοδόξου Εκκλησίας ένας μεγάλος αριθμός αγίων που υπερβαίνει συνολικά τους 45 τον αριθμό. Το γεγονός αυτό αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Πατριαρχία του και η αγιοκατάταξη τόσων πολλών αγίων αποτελεί ένδειξη σπουδαίας αγιοφιλίας.

Μάλιστα το ζήτημα αυτό είχε αποτελέσει αντικείμενο και επιστημονικής έρευνας καθώς το 2016 στη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης είχε εκπονηθεί έρευνα με τίτλο: “Η ανακήρυξη νέων Αγίων επί της Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου Α΄”

Παραδείγματα αποτελούν οι αγιοκατατάξεις των Αγίου Εφραίμ της Νέας Μάκρης, της Αγίας Σοφίας της εν Κλεισούρα, των Αγίων Πορφυρίου του Καυσοκαλυβίτου και Παϊσίου του Αγιορείτου, του Αγίου Αμφιλοχίου της Πάτμου, του οσίου Ιακώβου Τσαλίκη.

Οι Αγιοκατατάξεις σύγχρονων Αγιορειτικών μορφών

Ιδιαίτερη μνεία θα κάνουμε παρακάτω όμως στην Αγιοκατάταξη Αγιορειτών μορφών στο Ορθόδοξο Αγιολόγιο. Πρόκειται για τους οσίους Δανιήλ Καττουνακιώτη, ΙερώνυμοΣιμωνοπετρίτη, Ιωσήφ τον Ησυχαστή και Εφραίμ τον Κουτανακιώτη, καθώς επίσης και του οσίου Σωφρονίου του Έσσεξ, το ήθος των οποίων εξήρε κατά την διάρκεια ομιλίας του στην ιστορική επίσκεψη που είχε πραγματοποιήσει στο Άγιον Όρος τον περασμένο Οκτώβριο, προαναγγέλλοντας παράλληλα και την πρόθεση του Οικουμενικού Πατριαρχείου να προχωρήσει στην Αγιοκατάταξή τους. «Άνευ του αγειορίτικου μοναχισμού η Μητέρα Εκκλησία θα ήταν φτωχοτέρα στην εμπειρία της κατά Χριστόνβιοτής» είχε αναφέρει τότε, μεταξύ άλλων, ο Παναγιώτατος.

ΔΕΙΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Λίγους μήνες αργότερα εκείνη η ιστορική προαναγγελία του Παναγιωτάτου έμελλε να γίνει πράξη από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείο.

Στις 27 Νοεμβρίου του 2019 το Οικουμενικό Πατριαρχείο ανακοίνωσε αρχικά την Αγιοκατάταξη του Οσίου Ιερωνύμου του Σιμωνοπετρίτου. Την ίδια ημέρα το Οικουμενικό Πατριαρχείο ανακοίνωσε και την Αγιοκατάταξη του οσίου Σωφρονίου του Έσσεξ, το πνευματικό έργο του οποίου υπήρξε σπουδαίο ιδρύοντας μια χριστιανική αδελφότητα και χτίζοντας παράλληλα και ένα μοναστήρι αφιερωμένο στον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο στο Έσσεξ, μένοντας εκεί μέχρι την κοίμησή του το 1993 σε ηλικία 97 ετών.

Το επίσημο ανακοινωθέν του Οικουμενικού Πατριαρχείου έγραφε για τα σπουδαία αυτά γεγονότα:

ΤήνΤετάρτην, 27ην τ. μ. Νοεμβρίου 2019, συνήλθεν, υπότήνπροεδρείαντής Α. Θ. Παναγιότητος, η ΑγίακαίΙερά Σύνοδος ειστάς προγραμματισθείσας δι᾽έντριήμερον εργασίας αυτής. Μετά τήν ανάγνωσιν τών Πρακτικών προγενομένων συνεδριών, ήρξατο η θεώρησις τών αναγεγραμμένων εν τή ημερησί αδιατάξει θεμάτων. Ειδικώτερον, η Αγίακαί Ιερά Σύνοδος, αποδεχθείσα εισήγησιν τής Κανονικής Επιτροπής ανέγραψεν εις τό Αγιολόγιον τής Ορθοδόξου Εκκλησίας τους εγνωσμένης οσιακής βιοτής καί πολιτείας ΙερομόναχονΙερώνυμονΣιμωνοπετρίτην, Καθηγούμενον χρηματίσαντα τής εν Αγίω Όρει Ιεράς Βασιλικής, Πατριαρχικής καί Σταυροπηγιακής Μονής Σίμωνος Πέτρας, καί ακολούθως Οικονόμον καί Πνευματικόν τού Μετοχίου Αναλήψεως Βύρωνος Αττικής, καί Αρχιμανδρίτην Σωφρόνιον Σαχάρωφ, Καθηγούμενον χρηματίσαντα καί κτίτορα τής εν Έσσεξ Αγγλίας Ιεράς Πατριαρχικής καί Σταυροπηγιακής Μονής Τιμίου Προδρόμου.

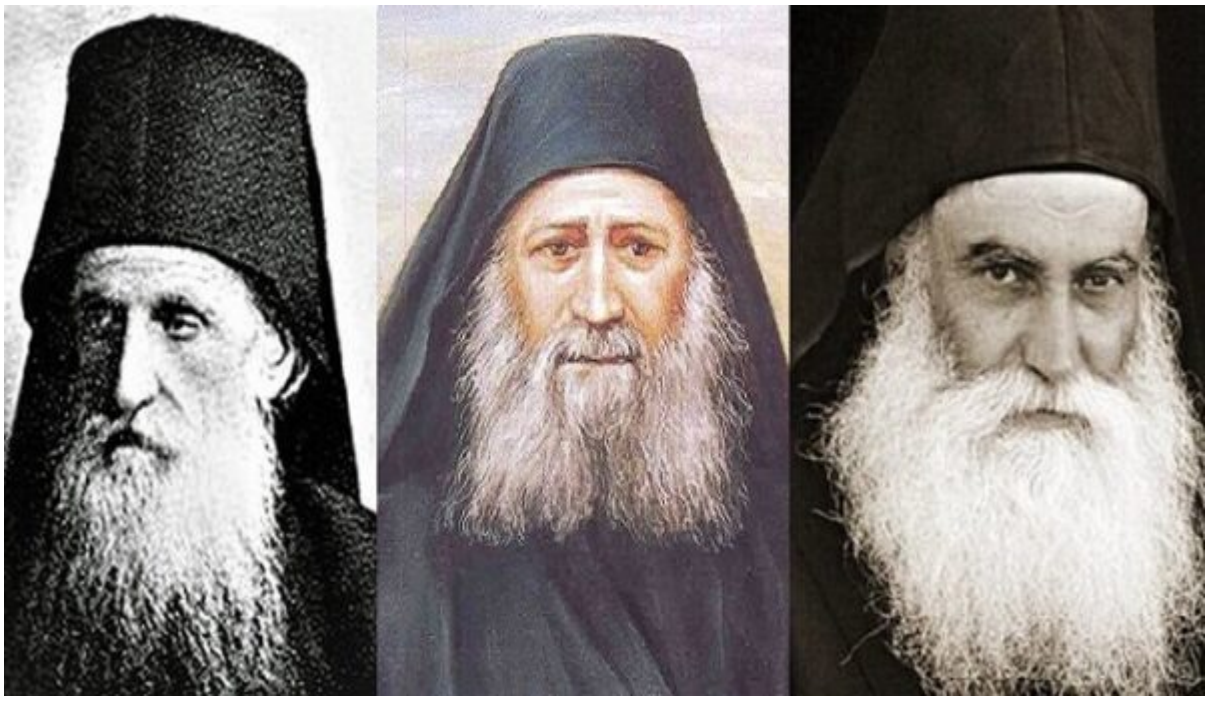

Στις 9 Μαρτίου 2020, τότε που η πανδημία του κορωνοϊου χτυπούσε και την πόρτα της ευρωπαϊκής ηπείρου, σε συνεδρίαση της η Αγία και Ιερά

Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου ανακοίνωνε την Αγιοκατάταξη τριών άλλων Αγιορειτικών μορφών. Αυτές των Δανιήλ Κατουνακιώτη, Ιωσήφ του Ησυχαστού και Εφραίμ του Κατουνακιώτη.

Η επίσημη ανακοίνωση του Οικουμενικού Πατριαρχείου ανέφερε για το γεγονός:

“Την Δευτέραν, 9ην τ. μ. Μαρτίου 2020, συνήλθεν, υπό την προεδρείαν της Α. Θ. Παναγιότητος, η Αγία και Ιερά Σύνοδος εις τας προγραμματισθείσας δι᾽ εν τριήμερον εργασίας αυτής.Μετά την ανάγνωσιν των Πρακτικών προγενομένων συνεδριών, ήρξατο η θεώρησις των αναγεγραμμένων εν τη ημερησία διατάξει θεμάτων.Ειδικώτερον, η Αγία και Ιερά Σύνοδος, αποδεχθείσα εισήγησιν της Κανονικής Επιτροπής, ανέγραψεν εις το Αγιολόγιον της Ορθοδόξου Εκκλησίας τους πολλαπλώς κεχαριτωμένους υπό του Θεού και εγνωσμένης οσιακήςβιοτής και πολιτείας μακαρίους Αγιορείτας Γέροντας:α) Δανιήλ τον Κατουνακιώτην, εκ Σμύρνης ορμώμενον, άξιον και γνήσιονσυνεχιστήν του οσίου Νικοδήμου του Αγιορείτου και των λοιπών οσίων Κολλυβάδων πατέρων, συγγραφέα ηδέων πνευματικών πονημάτων, φίλονεκλεκτόν του αγίου και θαυματουργού Ιεράρχου Νεκταρίου Επισκόπου Πενταπόλεως, μέντορα της μέχρι σήμερον διαφυλασσούσης την παράδοσιν και τας παρακαταθήκας αυτού περιπύστου και καλλικελάδου ιεράς Αδελφότητος των Δανιηλαίων (ημέρα της ετησίας ιεράς μνήμης αυτού η 7η μηνός Σεπτεμβρίου)˙β) Ιωσήφ τον Ησυχαστήν, αγωνισθέντασκληρώς εν εσχάτοιςκαιροίς, γενόμενονμέτοχον του θείου φωτισμού και του πληρώματος των θείων χαρισμάτων, αναδειχθέντα εις στάθμην των μοναστών, θεράποντα της πρακτικής νήψεως και ακριβέστατον νέον ενσαρκωτήν της παλαμικής θεολογίας περί του ακτίστου φωτός, πρότυπον της αφανείας και της ησυχίας, άξιονσυνεχιστήν της φιλοκαλικής παραδόσεως, μέτρον της εκκλησιολογίας εν καιροίςδυσχειμέροις ότε ο άκριτος ζήλος κατεκερμάτιζε και απέσπα των κόλπων της Εκκλησίας πολλούς ευλαβείς μοναχούς και χριστιανούς, συντελέσαντα τα μάλα εις την του Αγιωνύμου Όρους πνευματικήνπανθομολογουμένηναναγέννησινκαι ακμήν κατά την διάρκειαν του εικοστού αιώνος, διά των εν αρετή και ασκήσει διακριθέντων μαθητών αυτού και Γερόντων (ημέρα της ετησίας ιεράς μνήμης αυτού η 16η μηνός Αυγούστου), και,γ) Εφραίμ τον Κατουνακιώτην, κορυφαίανμορφήν του συγχρόνου Αθωνικού μοναχισμού, θεολόγον και παιδαγωγόν της Ερήμου αναδειχθέντα, «γίγαντα του Άθωνος» αποκληθέντα, τον εμπειρικώς βιώσαντα την θέαν του ακτίστου φωτός (ημέρα της ετησίας ιεράς μνήμης αυτού η 27η μηνός Φεβρουαρίου).Τοιουτοτρόπως, η Μήτηρ Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία εγκαυχάται διά την πνευματέμφορον και κεχαριτωμένηνσυγκομιδήν του Ιερού Άθωνος, και ολοκληροί την εκπλήρωσιν της επισήμως γενομένης υπό της Αυτού ΘειοτάτηςΠαναγιότητος, του Πατριάρχου, ανακοινώσεως, κατά το πρόσφατον προσκύνημα Αυτού εις το Άγιον Όρος, κατά μήνα Οκτώβριον παρελθόντος έτους

2019, περί της συγκαταριθμήσεως εις το αγιολόγιον της Εκκλησίας, οσιακής βιοτής Αγιορειτών Πατέρων”.

Ο ασπασμός με τον όσιο Παΐσιο

Με ορισμένους από τους Αγίους που επί της Πατριαρχίας του αγιοκατατάχθηκαν, ο Οικουμενικός Πατριάρχης είχε γνωριστεί κατά τη διάρκεια της επίγειας ζωής τους.

Ένας από αυτούς ήταν ο Όσιος Παΐσιος, τον οποίο ο Παναγιώτατος γνώριζε από τις επισκέψεις στο ΑγιονΟρος. Αυτή η γνωριμία επισφραγίστηκε λίγο μετά την εκλογή του κ.κ. Βαρθολομαίου στον Οικουμενικό Θρόνο κατά την επίσκεψή του στο ΑγιονΟρος, το Νοέμβριο του 1992 και συγκεκριμένα στην Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου.Κατά την Δοξολογία της υποδοχής ο Πατριάρχης ασπάζεται, όπως μαρτυρεί το παρακάτω βίντεο, τον Όσιο Παΐσιο, καθώς αυτός προσέρχεται προκειμένου να λάβει την ευλογία του Παναγιωτάτου κατά το έθος.

Όταν ο Οικουμενικός Πατριάρχης συναντούσε τον όσιο Εφραίμ Κατουνακιώτη

Ήταν το έτος 1989 (από 22 Οκτωβρίου μέχρι 3 Νοεμβρίου), όταν τριμελής Πατριαρχική Εξαρχία, υπό τον μακαριστό Μητροπολίτη Σταυρουπόλεως Μάξιμο, και μέλη της, τον Μητροπολίτη Φιλαδελφείας Βαρθολομαίο – νυν Οικουμενικό Πατριάρχη-, και τον Επίσκοπο Ελενουπόλεως Αθανάσιο – νυν Μητροπολίτη Χαλκηδόνος – επισκέπτονταν τον Άγιον Όρος, με σκοπό την εγκατάσταση Αδελφότητας στη Μονή Βατοπαιδίου.

Κατά τη διάρκεια εκείνης της επισκέψεως, ο Φιλαδελφείας και ο Ελενουπόλεως, πραγματοποίησαν προσκυνηματική περιήγηση στην έρημο του Αγίου Όρους, ξεκινώντας από το ερημητήριο του ενάρετου πνευματικού Γέροντος Εφραίμ. Κατά την συνάντησή τους, ο νυν Πατριάρχης και ο νυν Χαλκηδόνος, ζήτησαν από τον Όσιο Γέροντα Εφραίμ, που διακρίνονταν για την σοφία και την ταπεινότητά του, να πει έναν πνευματικό λόγο. Την απάντησή του διέσωσε στο ρεπορτάζ του, τότε, ο Νικόλαος Μαγγίνας που δημοσιεύθηκε στην Εκκλησιαστική Αλήθεια.

«Ο άνθρωπος όπως ζει πρέπει πάντοτε να αγωνίζεται. Ο πρώτος αγώνας είναι να νικήσει τον εαυτό του. Ο πρώτος και κυριώτερος εχθρός τού ανθρώπου δεν είναι ο διάβολος, όχι είναι ο ίδιος ο άνθρωπος εις τον εαυτό του επίβουλος. Και τούτο διότι δεν αποτιμά με την ακοή του τούς λογισμούς του, ενώ έχουμε τόσους αγίους

πατέρες να τούς μιμηθούμε διαβάζοντας τα συγγράμματά των, εν τούτοις όμως το εγώ μας μάς "κυριεύει" πολλές φορές. Όταν ο άνθρωπος νικήσει τον εαυτό του είναι ο μεγαλύτερος μεγαλομάρτυρας και τροπαιοφόρος και νικηφόρος ενώπιον του Θεού» ανέφερε.